

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr., $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr., $\frac{1}{2}$ an 7 fl.
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

 $\frac{1}{4}$ an 10 franci, $\frac{1}{2}$ an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plătinindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția: Str. Iernii 11. — Administrația: Str. Cismădiei 3.

Se prenumără și la poste și la librării.

În București

primesce abonamente D. C. Pascu, Str. Lipsani 35.

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscrise nu se înapoiază.

Un număr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

✠ Archiducele Rudolf.

„Nici o moarte fără bănuială.“ Așa auzim de multe-ori dîcîndu-se în sînul poporului român. Acesta însă, când pronunță vre-o sentență asupra vre-unui lucru sau asupra vre-uniei împregiurări din viața omenească, o nimeresc. Experiența poporului român e lungă, e veche și bogată în situațiuni instructive. Productele acestei experiențe nu pot să nu conțină adevărul.

Moartea Principelui de Coroană încă are bănuială. Bănueli trebuie să dîcem ei earăși multe bănueli. Bănueli, care înfristarea cauzată de moartea clironomului austro-ungar pot numai să o potenteze.

Vestea cea dîntîie despre moarte n'a fost liberă de bănueli. Unele diare îndată la început au răspîndit scirea, că Principele de Coroană a cădît fiind la vînat de pe cal și îndată, după altele, la vre-o câteva momente a murit. Altele că la vînat fiind, din nebagare de seamă a fost împușcat și a murit. În același timp s'a anunțat oficios și oficial, că a murit lovit de apoplexie. Și în privința felului acestuia de moarte a fost divergență în comunicările publicate prin diare. Pentru-că până cînd dînt'r'o parte se susținea, că creeri au fost atînși, de alta se susținea earăși, că inima a fost atînsă.

Cu cât vestea despre moarte pătrundea mai departe, cu atîta și felul morții se prezenta mai în altă formă.

Ce era mai trist a fost rezervat pentru mai pe urmă.

Diarul oficial „Budapesti Közlöny“ vine în fine și spune, că moartea Principelui de Coroană a urmat prin sinucidere, ear' sinuciderea în urma unui atac asupra creierilor.

Nu se va îndoi nimenea, după cele de mai sus, că diversele sciri prezintă modul cum clironomul a părăsit viața pămîntescă într'o variațiune destul de mare. Un fel de moarte și produce o mulțime de bănueli. Să nu se nască bănueli cînd felul morții se prezintă atît de variat?

Mai cu seamă dacă variațiunea nu se exauriază nici cu felurile înșirate mai sus.

Foaia opozițională din Cluj nu spune apriat ce are pe inimă în pri-

vința aceasta. Ne îndreaptă însă într'un articol al seu de fond la un cas din trecut. Spune, că timpul și „aceea a scos la lumină, că regele nostru Leopold II., carele a sancționat nemuritoarele legi dela 1790 și 91 privitoare la statul unguresc, a murit otrăvit cu luminări...“

Nu voim să mergem mai departe decît opoziționalul clujan în materie de discrețiune și indiscrețiune. Ajunge indicarea lui, pentru-ca numărul bănuelilor să se sporească.

Abstracțiune făcînd dela tendența opoziționalului de a suspecta în mod favorabil pentru direcțiunea politică reprezentată de partidul seu, trebuie să recunoaștem cu dînsul, că cercurile normative cu ocasiunea tristă prea s'au arîtat șovăitoare. Șovăirea a produs contradicțiile. Ear' contradicțiile au deschis poarta cea mai largă supozițiunilor bănuitoare.

Barem protocolul despre faprica aflare a cadavrului rîposatului dacă ar fi fost scutit de îndoeli. După protocol, „Clironomul dimineața la oarele șese și jumătate a deschis ușa cabinetului seu de dormit și a dat ordin camerierului seu. Acesta după îndeplinirea ordinelor a așteptat până la timpul dejunului, sciînd că domnul seu adoarme cîrînd și adînc. Hoyos și Coburg după opt oare au devenit foarte impaciienți și au bătut în ușa cabinetului de dormit, pe care, ceea-ce de altmîntrelea nu s'a mai întîmplat nici-odată, au aflat-o înecată. După-ce ușa au deschis-o cu puterea, au vîdît înfîiorîndu-se, că Clironomul zace mort în pat, afirîndu-i mîna dreaptă din pat. Jos pe padiment un revolver. Pe gura mortului era un bulz de sînge închiegat. Cei-ce au intrat nici că s'au gîndit la sinucidere, au presupus că se va fi rupt vre-o vîenă...“

Nu se poate nega, că sînt contradicții între expozițiunea protocolului și între cele-ce au apărut în public în diuina dîntîiu, decînd s'a sciut, că Clironomul e mort, și în fine între constatarea sinuciderii. Dacă s'a sinucis, cum s'a constatat oficial mai în urmă, aceasta s'a putut cunoaște numai decît.

Însă nu trebuie să uităm, că și cei din cercurile normative nu sînt altceva decît oameni. Și pentru ei sînt aceleași legi ale firii, că pentru toți oamenii. Și ei pot să-și peardă cumpîtul, cînd îi surprînd întîmplări atît de neașteptate,

cum a fost și cea descoperită în castelul Meyerling în 30 Ianuarie n.

Supozițiunile bănuitoare nu se pot opri. Ele vor mai preocupa pe mulți încă timp îndelungat, tot în atîtea variațiuni, poate și în mai multe, câte s'au răspîndit despre felul morții.

Însă dacă este adevărat, că defunctul a lăsat cînci scrisori în urma sa, încetă toate bănuelile despre felul morții. Atunci ar ave loc numai împuțările, pentru-ce împregiurimea Principelui de Coroană n'a fost mai cu atențiune la dispozițiunile lui sufletești și să fie prevenit catastrofa.

Dar' dacă stăm și cugetăm cu sînge rece, nici împuțările aceste, nici alte supozițiuni bănuitoare nu mai sînt de nici un folos. Catastrofa e aci. Nu ne mai rămîne decît a o deplînge.

Cu atît mai puțin la loc ni-se par suspectările în felul cum le face opoziționalul din Cluj. Pentru-că prea departe am trebui să ne ducem cu desperarea în viața noastră, și politică și socială, cînd am admite posibilitățile indicate de opoziționalul din Cluj. Așa ceva nici despre Rusia în diuina de aci nu se mai presupune.

Din scirile, care ne-au sosit în urmă, tot mai mult se vede, că Principele de Coroană de mult a plînut pasul teribil, pe care l'a sîrșit Mercuri dimineața. Așa d. ex. cetim în „Neue Freie Presse“:

„Auzim, că testamentul Principelui de Coroană amintea toate persoanele de care a fost încungiurat și conține dispozițiuni atît de detaliate, încît este spus cui să se dea de aducere-aminte cutare sau cutare obiect. În testament este mai departe exprimată dorința, ca fiicuța Sa Elisabeta sub ori-ce împregiurări să rămînă în apropierea bunicilor sei împărătesci. Din toate aceste dispozițiuni, care merg până în detaliurile cele mai minuțioase, își cîștigă omul convingerea, că Archiducele Rudolf și-a pregătît de mult sfîrșitul Seu grozav, și acuma se pot explica și vorbele, care l'au scîpat de repeți-ori cînd a fost mai pe urmă în Pesta. Așa a diș mai de multe ori: „Veți vedea, că Eu nu voi mai trăi să ved această“ sau: „Până atunci și așa nu voi mai trăi“.

Actul oficial despre rezultatele autopsiei medicale este de următorul cuprins:

Părere.

1. Alteța Sa Imperială și Regală Preaînaltul Principe de Coroană a murit în prima

linie în urma sdrobirii craniului și a partiilor anterioare ale creierilor.

2. Această sdrobire a fost cauzată printr'o împușcatură descîrcată din apropiere nemijlocită către regiunea tîmplei drepte.

3. O împușcatură dînt'r'un revolver de calibra mijlociu este în stare să producă leșiunea mai sus descrisă.

4. Proiectilul nu s'a aflat, fiindcă a ieșit prin spîrtura aflată deasupra ochiului stîng.

5. Nu încapă nici o îndoială, că Alteța Sa Imperială și Regală și-a dat singur împușcătura și că moartea a intrat numai decît.

6. Concreșcența prea de timpurie a unor încleștături ale oaselor craniului, afundînea bătătoare la ochi a groapei craniului și a așa numitelor urme în forma degetelor („fingerförmige Eindrücke“) din interiorul pîreților craniului, precum și tocirea evidentă a crețelor de pe creeri și dilatarea camerei creierilor sînt stări patologice, care de obicei sînt împreunate cu stări psihice anormale și de aceea îndreptătesc supoziția, că fapta a fost comisă într'o stare de turburare psihică.

Cons. aul. Dr. E. Hofmann m. p. profesor de medicina forensă.

Prof. Dr. Hanns Kundrat m. p., conducătorul institutului anatomic-patologic, ca obducent.

Prof. Dr. Herm. Widerhofer, medic de Curte. Dela oficial mareșalului suprem de Curte al Maiestății Sale Imperiale și Regesci apostolice.

Poate nu fără legătură cu catastrofa aceasta este scirea ce o primesce „Berliner Tageblatt“ dela un publicist austriac, că Archiducele Rudolf cu privilegiul faimelor despre abdicarea regelui Milan s'ar fi exprimat, că fiecare suveran are datorința a rămîne la locul seu, care l'la dat provedința, afară de cazul cînd un suveran nu se mai simte în putere a corîspunde datorințelor oficiului seu. În asemenea cas nu-i rămîne alta, decît sau să abdice, sau să se împusce. Căci mai bine ea nu fi deloc suveran, decît a fi suveran rău.

Bironul telegrafic a trimis ieri și astăzi următoarele sciri telegrafice:

Viena, 2 Februarie n. Archiducele Rudolf a fost aședat în odaia de dormit a Împăratului Francisc. Capul odichneșce pe o perină albă. Pe fața Sa planează expresiunea păcii adînci. Pe buzele mortului, care este îmbrăcat în uniforma cea albă de general, stă un suris blînd. Adjutanții defunctului, maiorul conte Orsini-Rosenberg și căpitanul de Giesel, fac serviciul.

Archiducii au venit după ameați, ear' după dîinși amplotiați Curții. Străinilor și oficerilor li-se permite întrarea. Înaintea Hofburg-ului s'a troenit o mulțime colosală de oameni. Cătră oarele 10 îmbuldeala era primedioasă vieți. Cătră ameați s'a început împodobirea bisericii de Curte. Înainte de ameați s'a ținut pentru Principele de Coroană în capela Curții un serviciu divin.

Astăzi va celebra primul parastas, cardinalul Gangelbauer, al doilea cardinalul Šimor și al treilea arhiepiscopul Šchönbörn. Cununi sosesc neîntreupt. Împărăteasa a depus o cunună de o frumșeță rară, fără primă și inscripție. Se vorbesce, că după înmormîntare se vor mai publica unele sciri oficiale. La oarele 10 $\frac{1}{2}$ a sosit părechia regală belgiană, însoțită de prințul de Flandra. Monarhii s'au sărutat și au plîns. Împărăteasa, care suspina tare, a sărutat regelui mîna și pe prințul Balduin pe obraz. Principesa de Coroană Stefania și-a așteptat pîrîinții în Burg.

După înmormîntare va părăsi Archiducesa Stefania Viena, mergînd cu pîrîinții Sei pe mai multă vreme la Bruxella. Împăratul Germaniei și-a exprimat și a doua oară dorința de a veni la Viena, dar' Maiestatea Sa l'a rugat să nu vină. Prințul de Walles vine incognito. Părechia imperială-regală va merge după înmormîntare la Budapesta.

Maiestatea Sa a diș cătră ministrul-președinte Tisza: „Am perdut toată speranța și toată credința, care le-am avut, care le-am pus în viitorul fiului Meu. Nu-mi mai rămîne nimic, decît sentimentul de datorință, că ruia-i voi rămîne credincios, cîtă vreme Mă vor ține oasele Mele bîtrîne. La aceasta pot conta popoarele credincioase.

Budapesta, 3 Februarie n. „Sonntags-Zeitung“ anunță: După-cum s'a constatat, Principele de Coroană a încercat revolverul cu materie explosivă. Prin aceasta se explică, că proiectilul a sdrobot craniul atît de grozav și că în părerea medicală se dișe că proiectilul nu s'a aflat.

Aflînd președintele casei deputaților, că Principele de Coroană este suicid, și-a dat Vineri demisia pe cale telegrafică, motivînd aceasta, că el nu poate a se prezenta țerii ca mincinos. Ministrul-președinte a răspuns, că el singur crede, că a fost apoplexie, și ia asupra sa responsabilitatea.

Despre motive aduce „Sonntags-Zeitung“ următoarea versiune: „Intîmii Curții povestesc, că desbaterea asupra felii militare a produs la Curte mare iritație și că mai ales vorbirea

FOIȚA „TRIBUNEI“

Laocoon.

De Gotthold Ephraim Lessing.

Traducere de

Lucreția Suciu.

(Urmare.)

I.

După Winckelmann, simplitatea și maiestatea era legea supremă în arta grecească.

Caracteristica generală eminentă a capde-operele de pictură și sculptură grecească o găsește domnul Winckelmann într'o simplitate nobilă și o maiestate liniștită atît în poiziții, cît și în expresii. El dișe: „Precum fundul mării rămîne totdeauna liniștit, fie suprafața ori-cît de turbată, tot astfel vededese și expresia figurilor grecesci un suflet mare și aședat, fie el cuprins de ori-ce patimă.

„Acest suflet se zugrăvesce pe fața lui Laocoon, ce-i cuprins de cea mai violentă durere, și nu se zugrăvesce numai pe fața. Durerea ce se poate observa în toți muschii, în toate coardele trupului, și pe care mai crești că o simți și tu, în mijlocul încovoait de durere, fără să privești la față și la alte părți; această durere, diș eu, tot nu se exprimă cu furie nici în față, nici în poiziție. El nu sbiară groaznic, cum sbiară Laocoon a lui Virgil; deschișetura gurii nu-i permite: este mai mult un suspin timid și năbușit, cum îl descrie Sadolet.“ Durerea corpului și mărimea sufletu-

lui sînt împărțite în aceeași măsură și oarecum cumpînite preste toată alcătuiră figurii. Laocoon suferă, dar' suferă ca Philoctet al lui Sophocle: miseria lui ne pătrunde până în suflet; dar' am dori să putem suporta miseria, cum o supoartă acest mare bărbat.

„Expresia unui suflet atît de mare întrece creația naturii frumoase. Artistul a trebuit să simțască în sine tăria spiritului ce a sculptat-o în marmora sa. Grecia a avut artiști și filosofi uniți în una și aceeași persoană și mai mulți Metrodori. *) Filosofia da mîna cu arta și însușia figurilor acesteia suflete înălțate preste ce-i comun“ ș. a.

Observațiunea, care e temeiul acestui pasagiu, că durerea nu se exprimă în față lui Laocoon cu furia ce poate s'ar aștepta după violența ei, este deplin corectă, asemenea este neîndoelnic, că tocmă aici, unde un cunosător superficial ar găsi, că artistul a rămas înderîtul naturii și că nu ar fi nimerit adevărul patos al durerii, tocmă aici diș eu, că arată înțelepciunea lui.

Numai despre motivul ce-l dă dl Winckelmann acestei înțelepciuni și despre generalitatea regulii ce o deduce din acest motiv, cutez a fi de altă părere.

Mărturisesc, că ochirea de desaprobare ce a aruncat-o lui Virgil m'a surprins mai întîiu, apoi comparația cu Philoctet. De aici vreau să pornesc și să-mi scriu gîndirile în ordine, în care se desvolță la mine.

„Laocoon suferă ca Philoctet al lui Sophocle.“ Cum suferă acesta? E ciudat, ce impresiuni divergente ne-a lăsat durerea lui. Vaietele, strigătele, sîlbaticile blăsteme, cu care durerea lui umplea castrale și conturba toate jertfele și toate serviciile sfînte, au rîsunat tot atît de grozave și în pustietatea insulei, unde îl exilasera tot ele. Ce tonuri de nemulțumire, de jale, de desperare! Ele au rîsunat și în teatru, imitate de poet. Unii au găsit, că actul al treilea din această piesă este mult mai scurt decît celelalte. De aici se vede, diș criticii, că cei vechi nu se prea îngrijau să le iese actele egal de lungi. Aceasta o cred și eu; pentru aceea dar' mai bucuros m'aș basa pe altă pildă. Exclamațiunile jalnice, gemetele dureroase întrerupte: ah! ah! vai de mine! ah! ah! rîndurile întregi, pline de vai! vai! din care se compune acest act și care trebuiau să fie declamate mai trăgînat, mai întrerupt decît se pretinde la o vorbire legată, au lungit fără îndoială actul la reprezentăție, de va fi fost mai tot atît de lung ca și celelalte. Cetitorului îi pare actul cu mult mai scurt pe hîrtie, decum i-s'a părut publicului ascultător.

Strigătul este expresia naturală a durerii trupesci.

Ostași răniți ai lui Homer cad adese strigînd. Venus sgîrîată strigă tare; dar' prin acest strigăt poetul nu vrea să ne-o zugrăvescă ca pe deșta gingașă a voluptății, ci face dreptate naturii suferitoare. Căci chiar și Marte cel de aramă, simțînd sulita lui Diomedes, strigă așa de grozav, încît se

pare că strigă dece mii de ostași înfuriați, ambele tabere se îngrozesc.

Ori cît de mult ridică Homer pe eroii sei preste natura omenească, ei tot îi rămîn credincioși totdeauna, cînd e vorba de sentimental durerii și al ofensei, de exprimarea acestui sentiment prin strigăt sau prin lacrimi ori prin ocară. După faptele lor sînt ființe superioare, după sentimentele lor oameni adevărați.

Sciū, că noi Europeanii mai fini ai unei lumi mai cumințe, ne scim stăpîni mai bine gura și ochii. Politeța și bunacuvîința nu ne permit să strigăm și să plîngem.

Vitejia activă a veacurilor dure dîntîiu s'a prefăcut la noi în o vitejia pasivă. Dar' chiar și strămoșii nostri se distingeau mai mult prin aceasta decît prin cea dîntîiu. Dar' strămoșii nostri au fost barbari. A suprima toate durerile, a aștepta cu ochii neclintîți lovitură de moarte, a muri rîdînd de mușcăturile viperelor, a nu-ți plîngea nici păcatele, nici moartea celui mai iubit prieten, sînt trăsături din caracterul eroismului nordic. Palnatoko *) a dat Iemsburger-ilor sei legea: să nu se teamă de nimic și să nu pomenească nici-odată cuvîntul frică.

Altfel era Grecul! El simția și se temea, el își spunea durerile și amarul; el nu se rușina de nici o slăbiciune omenească; dar' nici una nu-l putea abate din calea onorului și nu-l putea opri să nu-și împlinescă datorințele sale. Ce se nascu la barbari din sîl-

bătécie și din firea lor oțelită, se sprîgîna la el pe principii. Eroismul lui era ca schînteile ascunse în cremene, ele dorm până cînd o putere externă le trezește și nu-i iau petrii nici claritatea, nici rîceala. La barbari eroismul era o flacăară lacomă ce era totdeauna înfuriată și mistuia sau cel puțin înegria toate calitățile mai bune din ei. Dacă Homer duce pe Troiani la luptă strigînd sîlbatic și pe Greci dimpotrivă liniștiți și hotărîți, comentatorii observă foarte corect, că poetul a voit să-i zugrăvească pe cei dîntîi ca pe nisce barbari, pe cesti din urmă ca pe nisce popoare civilisate. Eu mă mir, cum n'au observat și într'alt loc paralela caracteristică de aceste. Armatele dușmane au făcut armistițiu; ele sînt ocupate cu arderea morților lor; și ici și dincolo curg lacrimi ferbinți. Dar' Priamus poronesce Troianilor să nu plîngă. El le poronesce să nu plîngă, dișe doamna Dac'er, pentru-că se teme că prea se vor înduoșia și că mîne vor merge cu mai puțin curagiu la luptă. Bine; dar' eu întreb: pentru-ce să se teamă numai Priamus? Pentru-ce nu dă și Agamemnon Grecilor sei aceeași poruncă? Înțelesul poetului este mai adînc. El vrea să ne învețe, că numai Grecul civilizat poate să plîngă și să fie și viteaz, în vreme-ce Troianul barbar trebuie să sugrume mai întîiu tot ce-i omenesc, ca să poată fi viteaz. Airea Homer pune în gura înțeleptului ficior al cumintelui Nestor, vorbele: Nu desaprobat pe nimenea dacă plînge.

(Va urma.)

*) Sadolet, emolit clasic, 1477—1513.

*) Metrodor, filosof și pictor.

*) Palnatoko un Danez ce a înșinat la gura Odelei statul pirat; după legendă, el mai este un fel de Tell.

contelui Pista Károlyi a dispăcut foarte mult Maiestății Sale.

Monarhul a intrat cu Principele de Coroană într-o discuție, având loc o explicație vehementă între tată și fiu. Maiestatea Sa a demis pe Archiducele cu semne evidente ale disgrăției Sale. Această foaie anunță din Berlin, că un funcționar austriac ar fi povestit despre diferențe între Principele de Coroană și soția Sa.

Casa deputaților a ales în ședința de Luni o deputație de 60 de membri pentru înmormântare.

În „Neue Freie Presse“ aflăm, că Maiestatea Sa a ordonat, ca în vederea îngustimii spațiului să se invite numai președintele și câte trei membri ai parlamentelor să asiste la înmormântare în biserica Capușinilor.

Deputații militari sosesc dela toate regimentele, al căror șef a fost defunctul. Ele vor fi încuierate pe spesele Curții în „Hotel imperial“, afară de prințul ereditar Bernhard de Sachsen-Meiningen, comandantul regimentului prusian de gardă Nr. 2., care va lua locuință în Hofburg.

Un anunț de Curte dispune pentru răposatul Archiduce și Principe de Coroană Rudolf doliu de Curte de trei luni. Primul period va fi dela 5 Februarie până la 4 Martie cu doliu strict, al doilea dela 5 Martie până la 4 Aprilie și al treilea dela 5 Aprilie până la 4 Mai inclusive.

Un circular al metropolitului Miron Roman ordonează a se pune pe toate edificiile bisericilor și școlare câte un steag negru; dispune să se țină în toate bisericile servicii divine pentru odihna sufletului răposatului Principe de Coroană și îndeamnă pe credincioși să facă colecte pentru fonduri de binefaceri în memoria defunctului.

Manifestațiune în contra deputatului Ludovic Mocsáry. Dîrului „Pester Lloyd“ i se depeșează din Caransebeș cu data de 1 Februarie n.: „Cel mai nou discurs al dlui Mocsáry în contra armatei a produs între conducătorii partidului naționalităților mare amărăciune, după ce aceia, în frunte cu generalul Doda, sînt aproape fără excepțiune fosti ofițeri de graniță. Aceia au de gînd se insceneză o manifestațiune“. Înregistrăm scirea, adăugînd, că noi nu avem nici o informațiune despre acest lucru.

Năseud, Caransebeș.

Două centre culturale românești, care în istoria militară a monarhiei noastre ocupă două pagini pline de glorie. Două centre românești, care sub toate împrejurările politice din acest stat au jucat însemnate roluri.

Încă de pe timpul granițelor militare aceste două centre erau privite din partea Românilor cu oarecare mîndrie. Luptându-se pe câmpul de glorie cu multă bravură, au știut câștiga granițerii români atât simpatia și încrederea înaltului Tron, cât și încrederea Românilor. Și au și fost granițerii români credincioși patriei, Tronului și neamului lor. Pentru această credință Monarhul nostru a și distins pe granițeri cu frumoase averi, din care se gîndeau și adevărații lor următori.

Nu mai granițerii și descendenții lor! Și până sub actualul guvern liberal granițerii și respective descendenții lor s'au și folosit de toate averile granițeresci exclusiv numai dinșii singuri. Români din Năseud pe timpul constituției ardelenesci, la anul 1863, au pus temelie unui gimnasiu românesc, din care, spre lauda fondatorilor și patronilor acestui gimnasiu, precum și spre onoarea noastră națională, a ieșit un frumos număr de tineri, care în practica vieții se pot lăuda cu numeroase și temeinice cunoștințe. Românilor dela Caransebeș, prelungă toate opintirile lor, până în ziua de astăzi liberalul guvern nu voese să dea loc cererii lor, pentru deschiderea unui palat cultural românesc.

Și totuși Maghiarii au cutezarea a se numi cei mai toleranți și mai liberali oameni de pe fața pămîntului.

Și dacă vom cugeta la bărbăteasca rezoluție a granițerii, prin care dînsa renunță dela banii ce i-se competeau în vîrtutea serviciului de o sută de ani, ear' aceasta într-o punerea temeliei culturii românești, trebuie în acel timp să ne uităm cu oarecare milă la granițerii sîcui, care primind banii, i-au împărțit cei nedreptății ei între ei, fără a avea în vedere nobilul scop, de care erau inspirați Români.

Cultura românească își începe binecuvîntatele sale roade în aceste ținuturi. Școalele populare confesionale încep a înflori, poporul începe a învăța carte românească și a-și însuși cu în-

belșugare cunoștințe despre drepturile sale cetățenești.

Progresul ce a început a se face în aceste ținuturi a fost bătător la ochi. Guvernul prin oamenii săi nu putea suferi aceste progrese pe căile aceste atât de inocente. S'a cugetat puțin, și ca mijloc de a contura pacea a aflat cu cale în ținutul Năseudului, — acolo unde învățătorii sînt plătiți din fondurile școlare confesionale dela 2—3 și patru sute florini, — a înființat școale comunale paralele cu cele confesionale. Ear' aceste școale susținute din lașile comunale, sau mai bine zis, din aruncul ce se face pe popor.

Grea povară este aceasta pe comunele politice; nedreptate este aceasta față cu poporul; și un lucru nesocotit din partea guvernului față cu cultura. Școale confesionale, învățători confesionali, salar regulat lunar dela 16 până la 30 florini, — și cu toate acestea a îngreuna poporul cu arunc greu, înseamnă a voi *intentionatim* miseria poporului.

Dar' să documentăm aceste prin însuși raportul oficios al inspectorului școlar din comitatul Bistrița-Năseud Dr. Havas, care este într-o parte exact și pe care îl imprumutăm din ziarul „Bistritzer Wochenschrift“, și să vedem cât spendează câteva comune românești granițeresci pentru susținerea școalelor comunale, fără ca să fie de lipsă aceste spese îngreunătoare și costisitoare pentru comune.

Borgo-Tiha plătesce pentru 29 școlari întreținerea școlii cu 742 florini val. austriacă.

Ilva-mică plătesce pentru 9 școlari întreținerea școlii cu 884 florini val. austriacă.

Măgura, plătesce pentru 66 școlari întreținerea școlii cu 717 florini val. austriacă.

Maier plătesce pentru 47 școlari întreținerea școlii cu 728 fl. v. a.

Ilva-mare plătesce pentru 80 școlari întreținerea școlii cu 758 florini val. austriacă.

Rebra-mare (fără învățător) 614 fl. v. aust.

Nepos (fără învățător) 792 florini v. austriacă.

Salva plătesce pentru 68 școlari întreținerea școlii cu 709 fl. v. a.

Telciu plătesce pentru 60 școlari întreținerea școlii cu 686 fl. v. a.

Toate aceste sînt comune granițeresci, care au școale confesionale foarte bine organizate și învățători calificați toți unul ca unul, și cu toate acestea te îngrozesci cînd enormele spese ce le suportă comunele.

Cu ce scop sînt înființate acestea școale?

Lucru vădit, ca să se desfințeze școalele confesionale! Nu scim dacă sînt sau nu mulțumiri cu aceasta frunțașii ținutului Năseud? Și nu scim dacă fac sau nu rezistență înființării școalelor comunale? Dar' ce face preoțimea? Ne pune pe gînduri!!

Cea mai grea durere însă pentru aceste două ținuturi românești este nedreptatea ce li-se face astăzi pe terenul politic.

Mai înțelegem ca să se folosească guvernul de toate armele iertate și neieritate față cu Români caransebeșeni, deoarece aceste în împrejurările politice, în care ne aflăm noi Români, au fost totdeauna în opoziție față cu guvernul. Opoziție deschisă, opoziție dreaptă, care se și așteaptă dela un ținut atât de respectat și cu atîta inteligență.

Nu înțelegem însă ca guvernul să șicaneze pe Năseudeni, care cam totdeauna erau pe partea guvernului!? Guvernul totdeauna avea pe timpul alegerilor dietale un ținut anume rezervat pentru corifeii partidului său căduți în centre ungurești. Dela Maghiari la Români.

Precăd se purtau astfel Năseudenii, guvernul îi lăva fără cruțare, precum fără cruțare îi lovesce astăzi pe toate terenele, — fără ca să se vadă semnele opozițiunii. De altmîntrelea este și prea tîrziu a face opoziție astăzi, așa credem noi, Năseudenii vor fi sciind mai bine.

Cea mai grea lovitură ce pot suferi atât granițerii dela Năseud, cât și Caransebeșenii, este tutoratul comisarilor, deoparte al comitelui Bánffy, de altă parte al comitelui Jakabffy.

Acest tutorat este pentru noi o taină, pe care nu voim a o deslega noi. Deslege-o aceia, de care se ține.

Destul că, spre durerea noastră, „Tribuna“ a comunicat în Nr. 275 a. tr. o corespondență datată din Lugoj, în care

am aflat cum încep a se petrece lucrurile la Caransebeș.

Și spre mirarea noastră aflăm, că ceea-ce s'a pus la cale în ținutul Carasului, aceea s'a întîmplat și în ținutul Năseudului. În lipsa altor informațiuni, comunicăm tot din ziarul „Bistritzer Wochenschrift“, că un anumit Caraffa din Rodna, în urma recursului său, este primit în legămintele granițeresci dela Năseud, tot așa după-cum Rück este primit în legămintele granițerilor dela Caransebeș.

Amendouă casurile sînt aproape analoge. Granițerii din amendouă fostele granițe militare încep a fi îngustați și amenințați în drepturile lor cele mai sfinte și mai garantate prin însași dispozițiunea înaltului Tron.

Se vede că lucrurile vor merge cu timpul până acolo, încît averile, de care se bucură astăzi fostele granițe militare, vor fi declarate de averi comunale politice, ear' din sudoarea moșilor și strămoșilor granițerilor vor fi îndreptățiți a gusta toate cetele veneticele de preste mări și țeri.

Că oare dreaptă este această apucătură ce se face din partea guvernului și că oare correspund drepturilor pozitive și naturale ce se practică în toată lumea cultă, va sci mai bine unul și altul din cei doi comisari guverniali!?

Noi scim atîta, că granițerii, și din un centru și din altul, fac tot ceea-ce pot pentru a se conserva în drepturile lor. Contra curentului, de care este stăpînită situația de astăzi, putem prevedea, că rău li-se pregătesce granițerilor.

Guvernul însă este nedrept față cu granițerii. Guvernul tractează de tot unilateral cele mai gingașe cestiuni ce se țin de aceste două ținuturi. Guvernul, ca preste tot, unde este vorba de poporul român, se folosește de toate mijloacele legale și nelegale, numai pentru-ca să poată sdrobî cu totul elementul român, făcîndu-l imposibil pe ori-și-ce teren: al vieții publice și private.

Am întreba și noi pe actualul guvern, pentru-ce nu-și permite atari apucături rătăcioase și față cu granițerii sîcui? Sau dacă aceste apucături nu sînt făcute din patimă, pentru-ce nu porcede guvernul față cu comunele sîcuesci barem cu jumătatea de energie ce o arată față cu granițerii români, ca adecă comunele sîcuesci să replătească banii ce i-au împărțit între ele cu ocaziunea desfințării graniței, tuturor acelor locuitori, care se află astăzi pe terenul sîcuesc. Resonul ar fi, ca așa să se lucre și așa să se fie.

Dacă granițerii au ceva, nu sînt ei de vină, de vină trebuie să fie aceia, care nu au nimic!!

Ne rămîne după toate aceste speranțe, că aceste două centre românești se vor pune în comună înțelegere, ca așa pe această cale, salvându-și interesele lor particulare, vor pute salva, — și ar și pute, — și onoarea noastră națională mult atacată și neîndreptățită.

Recomandăm înțelegerea între Caransebeș și Năseud. Sperăm totodată, că nu vom fi lipsiți nici de informațiuni autentice, — fără ca să se compromită cauza, — ear' pentru noi va fi o mîngîiere sciind că și noi pe această cale susținem și apărăm juste drepturi ale granițerilor. *Bis dat qui cito dat.*

I. M.

Demonstrațiunile tinerimii maghiare.

Universitarii maghiari din Cluj nu puteau să rămână îndreptul colegilor lor din Budapesta. Ei încă au înscenat nise demonstrațiuni de stradă, care s'au terminat cu geamuri și capete sparte, cu arestări și — cu o rușine mai mult pentru „națiune“.

Din Cluj ni-se scrie, că celebrul club al universitarilor din comitatul Hunedoarei, numit „Hunyadmegyei Kör“, care consistă din vre-o 4—5 așa numiți fertálynemes-i, tot atîta Armeni, Nemți, Boemi etc. maghiarisați și din doi Români cu nume maghiarizate fără timbru de 50 cr., a înscenat demonstrațiunile și a lui a și rămas cea mai mare parte din gloria ce i-a căștigat-o Mercuria trecută floarea tinerimii maghiare din Cluj.

Mercuri, în ziua, când a murit Archiducele nostru, clubul din cestiune s'a prezentat în cafenea lui Orban membrii lui au început a ține discursuri „patriotice“ cătră tinerimea ce-și petrecea timpul pe cele patru birde din cafenea. Ceata a crescut din ce în ce mai mare și sbierăturile de „Eljen az ellenzél!“ „Abzug kormány!“ deveniau asurzitoare.

De aci studenții au luat direcțiunea spre cetatea veche (Óvár) sbierînd, fluierînd și făcînd un tîmbălău, care ne aduce aminte scenele de acum sînt cinci ani, când aceeași tinerime amenința cu moarte pe universitarii

și inteligenții români din Cluj. În strada promenădii convoiul s'a oprit dinaintea locuinței lui Barta Miklós. Demonstrații voiau se vadă pe Bartha și să-l audă vorbind. El nu era acasă. Ceata pleacă spre stradiu Mănășturului. Aci întîlnesc pe Bartha. Îl iau pe umeri și-l duc acasă, unde universitarul Gergely Izsef, rostesc un discurs înfocat. De aci îndrît spre cafenea lui Orban și unii voiau deja să se împrăscie, dar' sosiră alții, care nu luară parte la ovațiunea ce i-s'a făcut lui Bartha, și avură poftă a face și ei o leacă de tîmbălău. Acestia sfătuiră pe colegii lor de a continua demonstrațiunea. Pe balconul casinei magnaților iese un magnat. Toți ca dintr'un glas îi strigară: „Trădător de patrie!“ Unul din mulțime strigă: „Să aprindem „Kolozvár-ul!“ Altul: „Mai nainte să facem un ciarivari lui Petelei István. Toți: „Ciarivari renegatului!“ Cîntînd: „Kossuth Lajos azt izente“, demonstrații, care între aceste s'au întregit prin studenți de gimnasiu și prin tot felul de băieți dela meserii etc., pleacă spre locuința lui Petelei István. Acesta nici nu se afla acasă. Unii voesc să-i spargă ușa, alții aruncă cu petri în ferestri. În fine se convinge, că omul, pe care îl caută, nu e acasă, și pleacă prin strada carbunilor, unde se află comanda de întregire. „Abzug Fejérváry!“ „Jos cu vulturul!“ „Trăească Ugron Gábor!“ Strigările aceste se repetă de vre-o câteva-ori, pe cînd unii se urcă pe poartă și doboară pajura împărătească ce se afla deasupra porții. O scupă și o lovesce cu picioarele. Ajungînd în piață se aud glasuri: „Mergem la Sigmund Dezső!“ „Ciarivari fabricantului de lăuturi!“ etc.

Mulțimea își continuă apoi calea fără întrerupere și cîntînd cîntecul lui Kossuth spre strada podului, unde se află locuința deputatului dietal Sigmund Dezső. Acesta nu se află în Cluj. Acasă era numai nevastă-sa cu copiii. Ciudată simțire trebuia să aibă, cînd va fi audît petrele fluierînd spre ferestri și geamurile spărgîndu-se. Fluierături, urlături și cele mai murdare vorbe de insultă la adresa deputatului absent umplură aerul. Poliția a fost impotentă față cu demonstrații. Pe la 9 oare seara acestia s'au împrăsciat, mai mult de silă decît de voe bună.

Miliția a fost consignată. Cafenea lui Orban a trebuit să se închidă la ordin poliției. În ziua următoare comandantul de garnizoană din Cluj principele Rudolf Lobkovitz a înscenat pe primarul despre cazul cu pajura dela comanda de întregire și l-a avisat, că la cas dacă aceasta se va mai întîmpla, el nu va sta bun pentru urmări.

În Seghedin încă s'au întîmplat tulburări. Ferestrele dela redacțiunea ziarului „Szegedi Híradó“ au fost sparte Vineri seara.

CRONICĂ.

Execuțiune în contra generalului Traian Doda. Cetim în „Pester Lloyd“ dela 2 Februarie n.: „Din Caransebeș ni-se împărtășesc pe cale telegrafică: Comitetul comunității de avere, al cărei președinte este generalul Doda, a împrumutat anul trecut decedatului arîndator al băilor Herculan Carol de Tatartzy 4000 mii florini, fără de a cere o asigurare suficientă, precum o prescriu statutele. Drept o asemenea asigurare s'a fost depus la comunitatea de avere singur numai adeverința de deposit despre o cauciune mai mare. Cu prilegiul concursului însă, reprezentantul erului a fost cel dîntîi, care în calitate de creditor a pus mîna pe acea cauciune. Primind despre aceasta cunoștință, comisarul guvernului comite suprem Emerich de Jakabffy a ordonat numai decît pașii de lipsă, spre a scuti comunitatea de avere de a pierde atît de simțitoare. Ieri la 31 Ianuarie s'a prezentat fiscalul comitatens suprem Arpad de Sulyok în Caransebeș și a dus execuțiunea de asigurare în contra generalului Doda, precum și în contra celorlalți conducători ai comunității de avere, care formează totodată statul-major politic al generalului. La generalul s'au pus sub sechestru 2400 fl. bani gata și a treia parte din pensiunea sa. Același lucru s'a întîmplat și cu lăsemîntul decedatului vice-colonel Seracin și cu imobilele și banii gata ce s'au aflat la sublocotenentul Curescu. Această întreprindere energetică a comisarului guvernului a avut o influență depimatoare asupra cercurilor ultra-naționaliste“.

Cît interes și cîtă durere dela comisarul guvernului pentru o avere de comunitate românească! Un lucru de necredut, chiar dacă nu ar fi la mijloc persoana generalului Traian Doda, de care, credem, se tractează mai mult de astăzi. Înzadar, popularitatea unui om, care e cunoscut drept un model de corectitate și exactitate în toate afacerile, nu se periclitează prin asemenea apucături, nu mai ales înaintea Caransebeșenilor, care sînt în stare să treacă prin foc și prin apă pentru generalul lor.

Mîșcarea poporațiunii în Budapesta. În septemăna trecută s'au născut în Budapesta 301 copii și au murit 255 de persoane. Deși casurile de moarte sînt mai puține decît casurile de nascere, mortalitatea e grozav de mare, căci pe fiecare din se pot calcula că mor 23 de oameni. Și dacă sînt și casurile de nascere multe, nu aceea ne miră, ci în-

tîmplarea, că dintre 301 copii născuți vii, 92 sînt nelegiuți și numai 209 legiuți.

Balul român din Viena. Ni-se cere publicarea următoarelor șire: „Din cauza catastrofei întîmplate în Casa împărătească, balul român din anul acesta nu va avea loc. Comitetul cu toate acestea continuă a urmări scopul nobil, și de aceea contribuțiunile încurte până acum dela binevoitorul public, cât și cele ce vor încurte încă, se vor întrebuița în scopul, pentru care balul era să aibă loc“.

Cas de moarte. Ni-se scrie din Cernăuți: *Anton Tabăcaru*, unicul comerciant român, de origine armean, repoză în Cernăuți. Dela simplă cale de dugheană ajunsese Anton Tabăcaru prin muncă neobosită la o avere mare și la unul dintre cei dîntîi comercianți ai capitalei Bucovinei și țerii. Anton Tabăcaru a fost și proprietariu mare, moșia Sirci-conti de peste o proprietate lui. În mormîntarea s'a săvîrșit în biserica catedrală din Cernăuți decătră protopopul armean-român Popovici din Suceava și 5 preoți români.

Baluri. Balul damelor române din Timișoara va avea loc în 16 Februarie st. n. în reduta hotelului „Principele de Coroană“ din cetate. Venitul curat este destinat pentru școala română de fete din Timișoara. Contribuiri benevole sînt a se adresa doamnei Ana Ardelean în Timișoara, Fabrik Nr. 604. Dama sînt rugate a se înfățișa în costum național. — Balul în favorul fondului școlarilor morboși din Năseud va avea loc în 9 Februarie st. n. a. c. în sala reuniunii de lectură din Năseud. Începutul la 8 oare seara.

Carmen Sylva ca dramaturg. Se scrie din Weimar ca datul de 27 Ianuarie, că pe scena teatrului de acolo s'a jucat de prima-ora drama cea dîntîi a Carmen Sylvei: „*Dämmerung*“. Subiectul dramei e aceasta: Conteul Arald pleacă la Palestina cu Cruciații, țînîra lui nevastă Oda îl așteaptă cu nerăbdare să se reintoarcă. El nu se reintoarce; în locul lui vine la palat Medjeh, o copilă arabă, care a îngrijit pe conte în Palestina, cînd el trăgea de moarte. Arald s'a iubit cu Medjeh; ea vine să anunțe moartea lui Arald și se ceară dela Oda iertare pentru-că a iubit pe Medjeh. Luptele sufletesci în Oda, jalea pentru moartea lui Arald, mânia pentru necredința lui, gelosia față cu Medjeh, sînt foarte mult simțite, dar' sînt tractate slab de autoară. În dramă e multă fantasmă, putere a caracterizării, căldură a patimii și avînt al limbii, dar' cîciunile dramatice sînt reci și clătînoare.

Drama lui Eminescu. Cetim în „*Românul*“, că aji Luni se va în pune repetiție piesa poetului Eminescu, prezentată nu de mult direcției teatrului național. Rolul principal în piesă îl va juca C. Notara.

Cunoscutul filantrop Stroescu din Basarabia a murit dîile trecute.

Bătrînul artist Ludovic Wiest a încetat din viață în București.

Principele Alexandru de Battenberg, după-cum anunță „*Militär-Wochenblatt*“ din Berlin, la cererea sa proprie s'a eliberat de relațiunile serviciului de până acum a la *Suite* în regimentul al doilea de dragoni al armatei germane.

Corăbii înecate. În cursul lunii Decembrie s'au pierdut următoarele corăbii: 6 germane, 25 americane, 36 engleze, 1 austriacă, 2 daneze, 1 spaniolă, 7 franceze, 1 grecească, 3 olandeze, 7 italiene, 18 norvegiene, 4 portugeze, 1 rusă, 5 suedeze, în total 117. Ear' vapoarele semnalate ca pierdute sînt: 3 americane, 12 engleze, 1 francez, total 16.

„Revista Catolică“ reapărută.

Scriitorul își exprimă ideile prin limbă. Limba, întocmai ca marmora pentru sculptor, ca vîșeala pentru pictor, este materia, prin care scriitorul își face sensibile ideile ce-l preocupă, sentimentele ce-l stăpînesc. — În lipsa cunoștinței desvîrșite de limbă nici că se poate închipui scriitor mai de valoare. Și este din cale afară folositor, ca scriitorul să se pună în cunoștință cu vînturile ce alcătuiesc materialul unei limbi, precăt este de lipsă, ca să priceapă și cea mai fină adumbrire a cuvintelor puse în fel de fel de relație pentru exprimarea ideilor ce scriitorul își alcătuiesc asupra subiectului ce tractează.

Maximilian Müller, vestitul filolog din Oxford, în una din prelegerile sale ne dă să înțelegem, că țeranul englez se mulțumește cu trei patru sute de cuvinte pentru trebuințele sale zilnice. Un scriitor însă nici pe departe nu se poate mulțumi cu cunoștință de limbă atît de îngustă. Adevărul grîind, scriitorul ce ar dispune abia de vre-o câteva sute de cuvinte, nu ar fi în stare să-și pună la iveală tot bogatul spiritual. Bogăția în idei trage cu sine bogăția în cuvinte. Milton, — plămîuitorul „*Paradisului-perdut*“, — folosește 8000, ear' Shakespeare, poate cel mai mare între poeți, aproape 15.000 cuvinte.

La popoare culte din moși — din strămoși nu se pomenesc nici măcar din senin ceea-ce la noi la Români și îndeosebi la Români dincoace de munți se întîmplă aproape di de zi. Bărbați ieșiți din școale ungurești, din școale și seminare românești cu latineasca până în brîu, bărbați cu carte dela universități străine, lipsiți de ori-ce studiu prealabil al limbii româ-

nesci, — chinuți de friguri de autor, — scriu foarte multe poezii, romane, cărți cu seamă de erudiție, fără-că să-și poată da seama de lucrul ce se învârtă. — Ei bine, a-cesti preținși poezii, romaniști învâțați, nu știu nici măcar atât, că prin greșelile limbice cele multe atenția cetitorului se abate dela firul expunerii și prin urmare, deși biata scriere ar avea ceva valoare literară, se prăpădește cu totul.

Se pune însă întrebarea, care limbă este mai potrivită pentru punerea la iveală a ideilor corecte și a sentimentelor adevărate și nemestecate? — Cel-ce își dă strădanie a observa natura, de bună seamă vede, cum toate în natură se petrec în chipul cel mai firesc. Natura și legile ei nu sunt implectite, ci deschise și simple. Din punct de vedere al limbii, natura de asemenea este un model minunat, vrednic de a fi imitat. Acea limbă este mai bună, care este mai naturală.

Despre viața de viață se știe, că sădită între olivii, produce roade cu miros și gust oleos. Nu știu care să fie adevărul, un lucru însă nu se poate tăgădui: Românii de dincoace de Carpați au expirat — așa zicând cu aerul — spiritul cel străin genului național. Durere, vreme îndelungată Românii nu au simțit cătușele împiedicătoare a oricărui spornic literar. Vreme îndelungată nici chiar cei din frunte nu luau seama, că calea ce au apucat în literatură nu era pornită dela firea proprie românească. Abia după-ace ducerea în extrem a principilor — și altfel greșite — puse în uimire pe toți, începusem a ne reculege mințile, pentru a ne închina în cele din urmă și dinaintea adevărului. Direcția nouă, urdită de d-nul Tit Maiorescu, după multe sbuciumări prinse rădăcini și la Românii de dincoace de munți. Superioritatea acestei școli a cucerit în cea mai mare parte și pe literații noștri. Cucerirea însă tot nu s'a terminat cu totul, unii scriitori mai încăpăținați stăruie până în ziua de astăzi prelungă principiile, asupra cărora timpul — acest îndreptat sigur — își exprimă sentența sa de moarte.

Cel-ce știe ce va să zică direcție națională în literatura unui popor exclus din viața publică a statului și conștient de trăsăturile intime cu un popor de un caracter de tot străin, o să înțeleagă bucuria ce ne cuprinde, de câte-ori genul național prin chipul lui fermecător și mângăios încântă pe câte un bărbat dintre cei-ce se îndeleitesc cu cele ale literaturii. Sântem mulțumiți îndosebi, vădând bărbați din tagma bisericească declarându-se de aderenți ai școlii naționale. Prin împrejurări parte neaferitoare de noi, parte create de noi înșine, în biserică intrase un spirit latinizator, care prin dimensiunea ce luase era pe aici — pe aici se pună capăt pentru orice suflare mai românească. Nu putem deci decât saluta cu bucurie reparația „Revistei Catolice” în redactarea dlui Dr. Vasiliu Lucaciuc. Numărul din Ianuarie, de un format elegant și cuprins variat și instructiv, merită a preocupă și pe profan, cu atât mai mult, că ne lase a înțelege, că direcția nouă a ieșit și de astădată triumfătoare. Dl Dr. Vasiliu Lucaciuc ocupă un loc de frunte în mica și începătoare noastră literatură bisericească, și pricepând recerșința timpului, primește ortografia și limba folosită dela cei dela direcția nouă. Ne vine bine, că domnia-sa, dând în lături direcția urmată în instituțiile filosofice, în pietate, în „Revista Catolică” în cei dinaintea doi ani, se declară prin faptă aderent al școlii nouă. Sperăm, că hotărârea domniei-sale o să îndemne și pe ceilalți scriitori bisericești ai noștri a urma recerșinței timpului. Nici-odată, ca astăzi, nu a fost atât de lipsă direcția nouă pentru Românii de dincoace de munți. Dacă vom nega ori-ce teren de activitate spiritului național ce o să fie din noi. Direcția nouă nu trebuie deja recomandată. Ea se impune ea de ea. Se impune prin rezonabilitatea principilor ce pune în vedere; se impune prin mulțimea și valoarea opurilor ieșite la lumină din clootirea învietoare pusă la cale de această școală. Dar e timpul suprem ca scriitorii noștri să se lămurească pe deplin, cum limba națională poate pune pedeci și poate înlesni câștigarea culturii mai înalte. Trăim într-un timp plin de teorii cele mai contradicționale. Fel de fel de idei perverse ne preocupă mintea. Pentru-ce noi să îngreunăm mișcarea spiritului chiar și prin limbă? Cu o limbă limpede, curată, naturală, științele sunt mai ușor de apropiat. Limba înestricată cu cuvinte străine din contră îngreunează foarte cultura spiritului. Este adevărat, că omul prin deprindere deasă se obișnuiește și cu o limbă stricată, cine însă nu va prefera limba poporului, unde adese o frasă exprimă mai mult decât pedantul, ar pute scrie însuși un șir întreg de propoziții, dinaintea limbii măiestrice și stricate a unor cărturari? Destul e că sântem silii a învâța terminii tehnici în toate științele din limbi străine, pentru-ce se făurim noi de bunăvoie lanțuri spirituale? Nici-odată nu o să admitem, că cuvintele ar fi pentru idei și nu ideile pentru cuvinte.

Repețim, ne bucurăm că vedem „Revista Catolică” cu spirit și trup românesc, și

fără-că să pomenim de conținutul ei lăuntric ce mai mult interesează pe preoți decât pe laici, nu putem decât să o recomandăm tuturor acelor preoți, care pretind a trece de oameni pricepători ai unui avânt literar bisericesc sănătos și binevenit. V. Vaida.

VARIAȚII.

(O fiară omenească). Locuitorii din Livorno sunt îngroziți de o scenă înfrorătoare întâmplată în una din nopțile trecute.

Francesco Pieracci este un biet bătrân de 60 ani, care este nevoit încă a munci pentru a-și susține viața. Are un băiat de douăzeci și șapte ani, care e un stricat și un leș. Mai deunăzi bătrânul lucra la o masă, pe care se afla un ciocan. Fiul-sau intră și ceru cu obrăznicie dela tatăl său bani, de care avea nevoie pentru joc. La refuzul bătrânului izbucni amenințări din partea băiatului că-l va omorî. Atunci tatăl ia ciocanul și, întinzându-l lui Carlo, (așa se numește ticălosul), îi dăse: „Na, băiete dragă, iată instrumentul cu care poți să mă omori.” Infamul nu șovăi un moment, luă ciocanul, și lovind cu putere pe tatăl său în cap, îl întinse aproape mort la pământ.

Paricidul fu arestat apoi într-o cămășă, unde petrecea liniștit cu nisea befi tovarăși de ai lui.

La vederea agenților se sculă amenințător și strigă:

„Ce voiți, nemernicilor, tâlharilor?”
Dar' gardiștii isbutiră lesne să-l lege și să-l ducă la închisoare.

Starea sërmanului tată este gravă, dar e speranță a i-se scăpa viața.

(Din școală). Un profesor explicase copiilor ce-i fracțiunea curată și amestecată. Apoi scrisese două fracțiuni la tablă.

„Ce fracțiune este aceasta?”
„Curată.”

„Dar' cealaltă?”
„Măzgălită!”

Altă-dată vine un băiat să-și scuse o absență. Suferise de dureri de cap.

„Ce ți-a lipsit, Ieronime?”
„Capul, dle profesor!”

(Noutăți hazlii). Păcălă cătră o persoană influentă, care l-a îndatorat de câteva-ori:

— Nu vă mai fac vizită de mult. Sciți afacerile, teama că nu o să vă găsească acasă... dar' fiți liniștiți, puteți conta pe mine... în ziua când voi avea trebuință de d-voastră!

SERVICIUL TELEGRAFIC

al „TRIBUNEI”.

Viena, 4 Februarie n. După ceremonialul statorit s'a făcut așeză la oarele 9½ transportarea mortului în biserică parochială a Curții. Sieriiul înmărcat într-o învâltătoare albă a fost ridicat de servitori, care l-au dus mergând înainte Bombelles, Orsini-Rosenberg și Giesl. După-ace a fost așezat sieriiul pe catafalc, a ținut preotul o rugăciune. Mulțime mare de oameni sta într'aceia mișcată în curtea Burg-ului. Astăzi a depus Principesa de Coroană o cunună cu inscripția: „Von deiner Stefanie.” Trăsurile mortului s'au schimbat foarte mult. Moartea a lucrat grozav. Rana este neacoperită — așa a ordonat Împăratul-Rege. Maiestatea Sa este foarte bine. A primit pe Taaffe într-o audiență mai lungă. Îmbuldeala publicului la Burg este indescribibilă. În decursul înmormântării Împărăteasa-Regină și Archiducesele Gisela și Maria Valeria vor sta în capela io-sefină și nu vor însoți cortegiul.

Despre pretinsa abdicățiune a Archiducelui Carol Ludovic cercurile bine informate nu știu nimic.

Viena, 4 Februarie n. La oarele 8 dimineața s'a permis publicului intrarea în biserică Curții, unde este așezat Principele de Coroană. În stradele care duc spre Burg lucează nouă și earăși nouă mase de popor. Gardiștii în garda de onoare. Atitudinea poporațiunii este exemplară.

Bruxella, 4 Februarie n. Trenul de persoane ce a plecat spre Namur s'a ciocnit în apropiere de Grönnendal de stălpul podului. Podul s'a surpat, locomotiva, vagonul de bagage și patru vagoane de persoane fură distruse cu totul. Până acum s'au găsit 14 morți și 50 foarte greu răniți.

Bibliografie.

„Familia”. Anul XXIV. Nr. 4. Cuprinde: Chirișul fugit, comedie într'un act, de Iosif Vulcan. — Iarna e pe munți, poezie de Traian H. Pop. — Inelul Mariei Stuart, novelă de Eufemia contesa de Ballestrem, traducere de Letiția Medan. — Despre îmbrăcăminte, de Iosif Ioan Ardelean. — Poesii populare, culese din Ardeal, de Laura Veturia Murășan. — Scrisori din Iași, de Iasiensis. — Bomboane. — Literatură și artă. — Teatrul și muzică. — Ce e nou? — Logograf, de I. E. Iancovici. — Posta redacțiunii. — Călin-dar septemvănii. — Ilustrațiune: Bunica po-vestească.

„Amicul Familiei”. Dîr beletristic și enciclopedic-literar cu ilustrațiuni. Anul XIII. Nr. 3. Cuprinde: Ioan Fekete-Negritiu (urmare). — Influența mândriei, novelă de Paulina Rovinaru. — În miezul nopții, poezie în prosă, de Traian H. Pop. — Amintiri din revoluțiunea anului 1848 în Transilvania, povestite de doamna Maria Sintu. — Barca rosa, după I. Richepin, poezie de Iosif Popescu. — Poesii din Heinrich Heine, traducere de Constantin Morariu. — Diverse. — Ghicitori de șach. — Glume ilustrate. — Ilustrațiune: Primul patinagiu.

Extrase din „Budapesti Közlöny”.

Licitațiuni:

— 21 Martie st. n. a. c. imobilele lui Stefan Vogel decătră tribunalul reg. din Timișoara.

— 6 Martie st. n. a. c. imobilele lui Ioan Oberhoffer (în Tokés) decătră judecătoria cerc. din Dunaszerdahely.

Edicte:

A se insinua pretensiunile în 45 de zile:
— la rēmasul după Francisc Székely (din Ombod) la tribunalul reg. din Sătmarnemeti;

— la rēmasul după Mihail Szemenyei (din Oroshaz) la tribunalul reg. din Bichiș-Giula;

— la rēmasul după Ioan Krāmer (din Lechința), Petru Ioja (din Șeica), Ana Schmidt născ. Prieszner, Ioan Beder (ambii din Beșineu) și Mihail Girsch (din Vinda) la tribunalul reg. din Bistrița.

Posturi vacante:

— Un post de practicanț în drept cu diurnă la tribunalul reg. din Canija-mare.
— A se adresa în 14 zile la autoritățile competente.

— Un post de subjude la tribunalul reg. din Fiume, cu salariu de 1000 fl. și 200 fl. relut de cuartir. — A se adresa în două săptămâni la autoritățile competente.

— Un post de conducător adj. de cărți fundare la tribunalul reg. din Fiume, cu salariu de 600 fl. și 100 fl. relut de cuartir. — A se adresa în două săptămâni la autoritățile competente.

Călin-darul zilei.

24 Ian. (5 Febr.)

Italian: Cuv. Xenia.
Gregorian: Agata.

Soarele: răsare 7.21, apune 5.09.

Buletin meteorologic.

Sibi, 3 februarie, 6 oare dimineața.

Presiunea atmosf. în mm. (Mediul lunar 760.1)	Diferența din prețiuș	Temperatura după Celsius	Maximul și minimul de temperatură	Direcția vântului
Observat				
713.1	+0.2	-0.8	+1.2 —1.2	NV

Din țeară, 1 Februarie, 7 oare dimineața.

Stațiunile:	Presiun. atmosf. în mm.	Tempera- tura Celsius	Vântul direcția	țaria
Budapesta	750	+ 5.6	V	1
Sătmár	750	+ 3.0	SV	1
Cluj	751	+ 0.1	O	1
Orșova	756	- 1.0	SO	1
Timișoara	756	+ 2.5	S	1
Arad	753	+ 2.1	NV	5
Panciova	754	+ 2.6	SO	1

Sosiți în Sibiu.

La 2, 3 și 4 Februarie n.

Hotel „Neurivher”. Mauriciu Vinze, consilier ministerial. Contele Bethlen din Călnădie. Kramer, Vogelmut, Vadasz, Elkán din Viena; Nigrini, Fischer din Budapesta, toți comercianți.

Hotel „Împăratul Romanilor”. Pleschner, căpitan din Bistrița. Dinca Scheleru, proprietar din România. Ervin Koch, proprietar din Măcăsă. Debitzky, apotecar. Stefan Unaky, protopop. Balás, respicient financiar din Orăștie.

Hotel „Melzer”. Ludovic Reischer, cu familia, din Brașov. Bandgraber, econom din Elisabetopol. Nicolau Popovici, protopop din Orșova. Ioan Bonfert, jude din B-St-Miklós.

Hotel „Habermann”. Gungl, comerciant din Brașov. Benjamin Mätz, arhitect din Făgăraș. Iuliu Covrig, Iosif Covrig sen., Iuliu Covrig jun., Ladislav Vics, cu soția, proprietari din Nirașt.

Economie.

Comerciu Elveției. Comerțul Elveției cu străinătatea în anul 1887 s'a urcat la un miliard și jumătate.

Această cifră reprezintă 2 la sută din comerțul universal (75 miliarde de franci); deci Elveția vine în al unsprezecelea rând după Austro-Ungaria, Italia, Belgia, și înainte de Spania.

Pe cap de poporațiune comerțul dă 510 franci, din care 283 la importațiune și 227 la exportațiune.

După modul acesta de evaluare a însemnătății comerțului unei națiuni, Elveția ocupă rindul al doilea între națiunile comerciale și nu e întrecută decât de Olanda, care are o cifră dublă, adică 1012 franci pe cap în 1886, dintre care 532 pentru importațiune și 480 pentru export.

Ea e urmată de aproape de Belgia (482 fr.) și de Englitera (421 franci). Franția, Germania, Austro-Ungaria, Italia și Spania au o activitate comercială inferioară celei elvețene.

Vinurile românești la Hamburg.

Camera comercială din Focșani a rugat pe consulul general al României în Hamburg, Iuliu Schabert, să-i comunice, dacă vinurile române ar avea ori nu trecere în Germania și sub ce condițiuni.

Consulul numit a răspuns acestei rugări. Din acest răspuns noi extragem următoarele:

„Nu mă îndoiesc, că acest comerț ar pute lua dimensiuni considerabile și că ar fi foarte avantajos pentru producătorii români, însă trebuie să vă dați socoteală, că comercianții nu pot lua nici un demers în ceea ce privește cumpărarea vinurilor, mai nainte ca mijloacele trebuincioase de transport să fie puse la dispoziția lor.

„De câțiva ani vinurile italiene și grecesci sunt oferite pe piețele noastre și de câteva luni și vinurile din Crimeea, nu este îndoeală, ca aceste vinuri să nu fie căutate de comercianți, deoarece înlesnirea acordată de guvernele respective și înființarea minimă a transporturilor lor pe mare le face, ca ele să fie oferite cu prețuri convenabile.

„Înainte de toate la Hamburg este vorba de vin roșu, pentru a face concurență vinurilor franceze, și vă rog a îngăgia pe cineva dintre principalii producători să pună la dispozițiunea mea o colecțiune de eșantioane cam de 50—100 butelii de vin roșu, pentru ca să le distribuiesc pe la casele de vin din acest oraș, ca astfel ei înșiși să le poată judeca calitatea. Buteliile trebuie să fie bine astupate.

„Cunosc bine vinul roșu românesc prin șederea mea în țeară și sunt de părere, că ar fi foarte convenabil pentru consumațiune în stare naturală la Hamburg.

„Vinul alb are mai multă șansă în interiorul Germaniei.

„Așadară dacă România dorește să plaseze vinurile și alte produse, afară de cereale, piețele germane, este absolut necesar, ca o linie de vapoare pe apă să se stabilească între Dunăre și portul nostru; cred că ar fi misiunea camerelor de comerț din România să facă toate demersurile necesare prelungă guvernul român, pentru a obține acest rezultat.

„În anul curent va fi expozițiune comercială la Hamburg și cred că ea ar oferi o ocaziune excelentă pentru vinurile române, ca să se facă cunoscute.”

Insolvențe.

Reuniunea creditorilor din Viena anunță următoarele insolvențe: Giovanni Marinaz, comerciant improtecolat în Capo d'Istria. Antoniu Wanke, comerciant de albituri și mărfuri de lână în Viena. Mauriciu Brandt, comerciant în Viena. Alexandru Scheu, firmă comercială în Șoproon. Szeka Turcovic, comerciant în Sereievo. Alfred Renier, firmă comercială în București (împărtașirea camerei comerciale și industriale din București.) Heinrich Fischer, comerciant în Balassa-Gyarmat. Mauriciu Bufti, firmă comercială în București. Ruseu și A. M. Cohen, firmă comercială în București (ambele aceste împărtașiri sunt ale camerei comerciale și industriale din București.) Kranzthor și Weinmann, firmă comercială în Nyiregyháza.

Prețul mărfurilor.

Țirgul de rimători în Steinbruch. În 1 Februarie n. s'a notat: unguresci bătrâni gri 49.— cr. până 50.— cr., unguresci gri, tineri 52.— cr. până 52½ cr., de mijloc 52.— cr. până 52½ cr., ușori 49.— cr., până 50.— cr., marfă țerănăscă, grea 49.— cr., până 50.— cr., de mijloc 48.— cr., până 49.— cr., ușora 49.— cr. până 50.— cr., românești, de Bakony, gri 51.— cr. până 51½ cr., transito, de mijloc — cr. până — cr., transito ușori — cr. până — cr., transito sârbesci gri 48.— cr. până 49.— cr., transito de mijloc 47.— cr. până 47½ cr., transito ușori 44.— cr. până 46.— cr., îngrășăci cu ghindă — cr. până — cr. per 4% cumpăniți dela gară.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 1 Febr. 1889.

Sămînța	Calitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr. dela până	Calitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr. dela până
Grâu	—	—	—	—
Băntănesc, nou	—	—	—	—
Grâu de Tisa	—	7.20	7.40	—
Grâu de Pesta	—	7.20	7.40	—
Grâu de Alba-regalk	—	7.20	7.40	—
Grâu de Bácska	—	7.20	7.40	—
Unguresce de Nord	—	7.05	7.25	—

Sămînța, vechi ori noue	Soiul	Calitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr. dela până
Săcară	—	70—72	5.50 5.70
Orz	Nutref de vinars	60—62	5.50 5.90
„	de vinars	62—64	6.15 7.—
„	de bere	64—66	7.35 8.50
„	—	39—41	5.25 5.05
„	—	75	4.70 4.77
„	—	73	4.70 4.75
„	—	—	5.40 5.75

Grâu	de primă	7.19	7.20
Cucuruz	de toam.	7.40	7.41
„	„	„	„
„	„	5.08	5.05
„	„	7.63	7.65
„	„	5.23	5.27

Produse diverse	Soiul	Cursul dela până
Sem. de trif.	Lucernă ungurească	58.— 68.—
„	franceză	— —
„	italiană	— —
„	roșie	54.— 64.—
Oleu de rap.	rafinat	36.50 37.—
Oleu de in	—	— —
Uns. de pore	dela Pesta	60.50 61.—
„	dela țeară	— —
Slănină	săvântată	51.— 51.50
„	afumată	57.— 58.—
Sân	—	33.50 34.50
Prune	din Bosnia, în buți	10.25 18.75
„	din Sărbia, în saci	16.50 16.75
Licitar	slavon, nou	16.— 16.25
„	băntănesc	— —
Nuci	din Ungaria	— —
Gogoși	unguresci	— —
„	sârbesci	— —
Miere	brută	29.50 30.—
„	galbînă străcurată	34.50 35.—
Ceară	de Rosenau	115.— 116.—
Spirit	brut	16.— 16.—
„	—	18.50 19.—

Cursul pieței din Sibiu.

din 4 Februarie st. n. 1889.
Hărto-monetă română 9.20
Lire turcești 10.80
Imperiali 9.80
Ruble rusești 1.23

Bursa de Budapesta

din 1 Februarie st. n. 1889.
Renta de aur ung. 6% 101.—
„ „ 4% 93.10
„ „ 5% 145.—
Împrumutul căilor ferate ung. 99.—
Amortisarea datoriilor căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune) 118.—
Amortisarea datoriilor căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune) 115.—
Amortisarea datoriilor căilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune) 105.—
Bonuri rurale ung. 105.—
„ „ cu cl. de sortare 105.—
„ „ băntănesc-timigene 105.—
„ „ cu cl. de sortare 105.—
„ „ transilvane 104.—
„ „ croato-slavone 99.75
Despăgubire pentru dijma ung. de vin 132.25
Împrumut cu premiu ung. 82.60
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin 83.—
Renta de hărto austriacă 111.—
„ „ argint austriacă 142.50
„ „ aur austriacă 889.—
Losurile austr. din 1860 309.75
Acțiunile băncii austro-ungare 309.50
Scrișuri fonciare ale institut. de cred. și economii „Albina” 5.67
Argintul 9.56
Galbeni împărătesci 59.25
Napoleon-d'ori 120.85
Mărci 100 imp. germane 2.95
Londra 10 Livres sterlingi 2.95

Bursa de Viena

din 1 Februarie st. n. 1889.
Renta de aur ung. 6% 100.90
„ „ 4% 93.25
„ „ 5% 145.20
Împrumutul căilor ferate ung. 99.—
Amortisarea datoriilor căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune) 114.75
Amortisarea datoriilor căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune) 105.—
Amortisarea datoriilor căilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune) 105.—
Bonuri rurale ung. 105.—
„ „ cu cl. de sortare 105.—
„ „ băntănesc-timigene 105.—
„ „ cu cl. de sortare 105.—
„ „ transilvane 104.—
„ „ croato-slavone 99.70
Despăgubire pentru dijma ung. de vin 132.25
Împrumut cu premiu ung. 82.60
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin 83.—
Renta de hărto austriacă 111.20
„ „ argint austriacă 143.50
„ „ aur austriacă 889.—
Losuri austr. din 1860 309.75
Acțiunile băncii austro-ungare 309.50
Scrișuri fonciare ale institut. de cred. și economii „Albina” 5.67
Argintul 9.56
Galbeni împărătesci 59.25
Napoleon-d'ori 120.85
Mărci 100 imp. germane 2.95
Londra 10 Livres sterlingi 2.95

Száma 2884/1888
tkv.

[673] 1—1

III.

Árverési hirdetményi kivonat.

A fogarasi kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy „Furnica” fogarasi takarékpénztár végrehajtható Căpșu Ilie végrehajtást szenvedő elleni 760 frt. tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a brassói kir. törvényszék (a fogarasi kir. járásbírósa) területén lévő Szerata községben fekvő a szerátai 55 tjkben A 112, 788, 858, 876, 878, 1163, 4499, 1693, 1811, 1883, 2001/2, 2104, 2105, 2328, 2620, 2951, 2977, 2979, 2980, 3111, 3748, 3813, 4801, 4882, 5982, 5083, 6069, 6331, 6668, 6713, 6737 hrsz. ingatlanokból Căpșu Ilie 1/3 rész jutalékára 117 frt 50 kr. kiküldési árban; a 270 tjkben A 3098, 3099, 3100, 3101, 3102, 3103, 3104, 3105 és 3106 hrsz. ingatlanokból 1/3 rész jutalékára 11 frt 83 kr. a 298 tjkben A 111/1 hrsz. fekvőkölő 1/3 rész jutalékára 60 frt a 342 tjkben A 1280/1 hrsz. fekvőkölő 1/3 rész jutalékára 58 kr., — a 399 tjkben A 3155, 6581/1, 1817, 6581/2, 3531, 3707, 3708, 1724, 3532 30, 31, 873, 893, 896/1, 1060, 1081, 1694, 1097/1, 1162, 1211, 1366, 1494, 1718, 1861,

2922, 2472, 2652, 2793, 2981, 3811, 3819, 3823, 3990, 4025, 4026, 4027, 4028, 4029, 5077, 5080, 6287, 6391, 3156, 5297, 5460, 3154, 1412, 3777, 3090, 3388 $\frac{1}{2}$ és 6109/31 hrsz. ingatlanokra 824 frt; a 427 tjkben A 2621/1, 3671, 6284 hrszámokra 67 frt; és végre 447 tjkben A 3241/3 hrsz. ingatlan 1/4 részére 1 frtban az árverés ezennel megállapított kiküldési árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1889 évi február hó 6-ik napján dél el. 11 órakor Szerata községében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési árban alól is eladni fog. Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis készpénzben, vagy az 1881: LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi novemberhó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában, kijelölt ovedéképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Fogarasi 1888 évi Auguszt hó 4-ik napján.

A fogarasi kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság.

Nagy Lajos
kir. álybíró.

INSTITUTUL TIPOGRAFIC ÎN SIBIIU

recomandă:

Articolul de lege XXI. din anul 1886

DESPRE JURISDICȚIUNI,

și articolul de lege XXIII. din anul 1886.

DESPRE PROCEDURA DISCIPLINARĂ.

Cu explicațiuni și notițe de orientare. Prețul 40 cr. v. a.

Nr. 28.506/VI. b.

Ordonanțe ministeriale

pentru introducerea legii comunale

(Art. XXI. din 1886.) Prețul 12 cr. v. a.

Articolul de lege XXII. din anul 1886

DESPRE COMUNE.

Cu explicațiuni și notițe de orientare. Prețul 40 cr. v. a.

Institutul tipografic în Sibiiu.

Strada Cîsnădiei Nr. 3.

Biblioteca populară a „TRIBUNEI”.

1. **Pădureanca.** Novela de Ioan Slavici, 12 coale tip., broș., elegant. Un exemplar cu prețul redus dela 40 cr. sau 1 leu la 30 cr. sau 60 bani.
2. **Fata Stolerului** de Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
3. **Ce n'a fost și nu va fi.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
4. **Piperuș Petru.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
5. **Păcală și tândală.** Anecdota de Silvestru Moldovan. Prețul unui exemplar 3 cr. sau 6 bani.
6. **Jucării și jocuri de copii.** De P. Ispirescu, culegător-tipograf. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
7. **Teiu legănat.** Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
8. **Colăcărutul.** Obiceiurile țăranilor români la nuntă, de Benedict Viciu. Un exemplar 16 cr. sau 32 bani.
9. **Fica a nouă mame.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 14 cr. sau 28 bani.
10. **Povestea lui Ignat.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 3 cr. sau 6 bani.
11. **Sfântul Nicolae.** De Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
12. **Îndrăgășul.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
13. **Blăstem de mamă.** Legenda populară din limba boemă de Prof. dr. Urban Iarnik. Un exemplar cu prețul redus dela 1 fl. sau 3 lei la 60 cr. sau 1 leu 20 bani.
14. **Bunica de Bojena Němcová,** tradusă din limba boemă de Prof. dr. Urban Iarnik. Un exemplar cu prețul redus dela 1 fl. sau 3 lei la 60 cr. sau 1 leu 20 bani.
15. **Vlad și Catrina.** Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
16. **Din bătrâni.** Ghicitori, întrebări și răspunsuri, frământări de limbă, adunate de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
17. **Pe pământul Turcului** de George Coșbuc. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
18. **Căldărușa cu trei picioare.** Poveste franțuzească de Eleonora Tănăsescu, după A. Genevray. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
19. **Cenușotca.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
20. **Un pețitor îndrăgășit.** Novela de Björnstjerne Björnson. (1856). Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
21. **Prietenul meu Vântură-Țeară.** Din poveștile californiene ale lui Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
22. **Scăpăratoarea.** Din poveștile lui Andersen. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
23. **Fata Craiului din cetini.** De George Coșbuc. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
24. **Strigoaica.** Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 20 cr. sau 40 bani.
25. **Draga mamei.** Baladă de George Coșbuc. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
26. **Taina unei vieți.** De Björnstjerne Björnson. (1869). Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
27. **Vecinii.** Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 30 cr. sau 60 bani.
28. **Păcală în satul lui.** Poveste de Ioan Slavici. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
29. **Sgârșitul.** Comedie de Molière. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
30. **Lumea proștilor.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
31. **Nusciul împărat.** Poveste din popor de „Mărgineanul”. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
32. **Dina împărăteasă și peana ei aleasă.** Poveste din popor de „Mărgineanul”. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
33. **Fulger.** Poveste în versuri de George Coșbuc. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
34. **Spice de aur.** Culese de dascălul Ioan P. Lazar. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
35. **Un idil în Roșeni.** Novela de Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
36. **Baba iadului.** Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
37. **Prințesa fermecată.** Poveste în versuri de P. Dulfu. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
38. **Dina mărgărelelor.** Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
39. **Doi copii.** Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
40. **O partidă în patru.** De Antonio Ghislanzoni. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
41. **Posacul bun de inimă.** Comedie în 3 acte de Carlo Goldoni. Tradus de Domnișoarele Al. și Luc. I. Romanescu. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
42. **Croitorul și cei trei feciori.** Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 15 cr. sau 30 bani.
43. **Mica Fadetă.** De George Sand. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
44. **Rusalin păcurarul.** Poveste de Nicolae Trimbiționiu. Un exemplar 22 cr. sau 44 bani.
45. **Roma invinsă.** Tragedie în 5 acte de Alexandru Parodi. Tradusă de I. L. Caragiale. Un exemplar 24 cr. sau 48 bani.

O sută de ani. De Ioan Slavici. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.

Celor-ce cumpără un număr mai mare de exemplare, cu deosebire librarilor și preste tot vîndătorilor, se dă rabatul cuvenit.

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Iunie 1888.

Budapesta—Predeal					Predeal—Budapesta					Budapesta—Arad—Teiuș					Teiuș—Arad—Budapesta					Copsa mică—Sibiiu				
	Tren de persoane	Tren accelerat	Tren omnibus	Tren mixt		Tren de persoane	Tren accelerat	Tren mixt	Tren omnibus		Tren omnibus	Tren de persoane	Tren de persoane		Tren mixt	Tren de persoane	Tren mixt				2.29	4.55		
Viena	11.10	8.—			București		4.40	7.30		Viena		11.10	2.—	Teiuș	11.24	3.—	1.42	Șeica mare			3.02	5.05		
Budapesta	7.40		3.10	6.18	Predeal		9.12	1.14		Budapesta		8.20	9.05	Alba-Iulia	12.09	3.44	2.32	Loamneș			3.46	5.46		
Szolnok	11.06	4.05	7.38	9.38			9.36	1.45		Szolnok		11.20	12.41	Vințul de jos	12.30	4.10		Ocna			4.18	6.17		
P. Ladány	2.02	5.47	5.39	12.02	Brasov	—	10.12	2.32		Arad		4.10	5.45	Șibot	1.01	4.43		Sibiiu			4.42	6.40		
Oradea-mare	4.18	7.01	8.46	1.51			4.10	7.10			2.17	4.50	6.—	Orăștia	1.32	5.13	11.—	Sibiiu—Copsa mică						
Várad-Velence		7.11	9.18	2.11	Feldioara		4.56	7.31		Glogovaț	2.37	4.48	6.18	Simeria (Piski)	2.32	6.15	11.21	Sibiiu			8.50	10.—		
Fugyi-Vásárhely			9.27	2.19	Apatia		5.37	8.14		Györök	3.19	5.07	6.38	Deva	2.52	6.35		Ocna			9.17	10.24		
Mező-Telegd			9.44	2.32	Agostonfalva		6.07	8.36		Pauliș	3.43	5.19	6.51	Braniștea	3.23	7.02		Loamneș			9.45	10.50		
Rév		7.41	10.21	2.55	Homorod		6.55	9.12		Radna-Lipova	4.05	5.41	7.10	Ilia	3.55	7.23		Șeica mare			10.20	11.20		
Bratca		8.10	11.33	3.38	Hașfalău		8.36	10.24		Conop		6.09	7.37	Gurasada	4.08	7.40		Copsa mică			10.49	11.45		
Bucia			12.16	4.01	Sighișoara		9.18	10.46		Béczava		6.28	7.55	Zam	4.44	8.11								
Ciucia	9.04		12.54	4.23	Elisabetopol		9.56	11.19		Soborșin		7.25	8.42	Soborșin	5.30	8.46		Cucerdea—Oșorheiu—Regh.-săs.						
Huiedin	9.34		10.57	4.49	Mediaș		10.37	11.47		Zam		8.01	9.12	Conop	6.27	9.33								
Stana			3.40	5.40	Copsa mică		10.59	12.02		Gurasada		8.34	9.41	Radna-Lipova	6.47	9.53		Cucerdea			3.05	10.20		
Aghirș			4.15	6.12	Micăsasa		11.16	12.09		Ilia		8.55	9.58	Pauliș	7.28	10.27	5.50	Cheța			3.35	10.50		
Ghirbău			4.36	6.24	Blaj		11.37	12.25		Braniștea		9.19	10.17	Györök	7.43	10.42	6.13	Ludoș			3.56	11.11		
Nădău			4.55	6.38	Crăciunel		12.16	12.53		Deva	1.47	9.51	10.42	Glogovaț	7.59	10.58	6.38	M.-Bogat			4.06	11.20		
Cluj		10.34	5.26	6.56	Teiuș		1.51	1.47		Simeria (Piski)	2.08	10.35	11.07		8.28	11.35	7.19	Cipeu-Iernut			4.43	11.57		
Apahida	11.15			7.15	Aiud		2.18	2.08		Orăștia		11.09	11.37	Arad	8.42	11.39	7.38	Kerelő-Sz.-Pál			4.58	12.12		
Ghirș	12.45			7.41	Vințul de sus		2.48	2.30		Șibot		11.39	12.—	Szolnok	9.17	12.31	6.20	Nireșteu			5.21	12.36		
Cucerdea	1.30			9.18	Uioara		2.56	2.37		Vințul de jos		12.12	12.29	Budapesta	2.32	5.12					5.40	12.55		
Uioara	1.37			10.09	Cucerdea		3.14	2.53		Alba-Iulia	8.05	12.29	12.46	Viena	6.—	8.20		Oșorheiu			6.—	4.58		
Vințul de sus	1.45			10.48	Ghirș		4.01	3.26		Teiuș	8.59	1.16	1.26		3.—	6.05		Reghinul-săs.			7.56	7.—		
Aiud	2.07			11.55	Apahida		5.28	4.40		Simeria (Piski)—Petroșeni				Petroșeni—Simeria (Piski)				Regh.-săs.—Oșorheiu—Cucerdea						
Teiuș	2.26			12.34	Cluj		5.56	5.—		Simeria		6.47	2.42	Petroșeni		9.36	4.26							
Crăciunel	3.11			12.52	Nădău		6.37	5.32	8.—	Streiu		7.40	3.25	Banița		10.17	5.12							
Blaj	3.24			1.34	Ghirbău		7.14		8.36	Hațeg		8.51	4.16	Crivadia		10.58	5.55							
Micăsasa	3.54			2.19	Aghirș		7.29	6.11	9.02	Pui		10.02	5.11	Pui		11.42	6.41							
Copsa mică	4.09			2.46	Stana		7.56		9.32	Crivadia		11.02	5.18	Hațeg		12.23	7.26							
Mediaș	4.21			3.31	Huiedin		8.18	6.43	10.11	Banița		11.50	6.40	Streiu		1.12	8.14							
Elisabetopol	5.11			3.59	Ciucia		8.58	7.12	12.16	Petroșeni		12.30	7.12	Simeria		1.51	8.50							
Sighișoara	5.45			4.32	Bucia		9.15		12.50	Arad—Timișoară				Timișoară—Arad										
Hașfalău	6.12			9.34	Bratca		9.34		1.19	Arad		6.05	5.48	Timișoară		6.25	5.—							
Homorod	7.32			6.53	Rév		9.53	7.51	2.—	Aradul nou		6.33	6.19	Mercuzifalva		7.19	6.02							
Agostonfalva	8.17			7.21	Mező-Telegd		10.25	8.17	3.04	Németh-Ságh		6.58	6.44	Orczifalva		7.46	6.32							
Apatia	8.37			8.23	Fugyi-Vásárhely		10.47		3.36	Vinga		7.29	7.16	Vinga		8.15	7.02							
Feldioara	9.06			9.02	Várad-Velence		10.57		3.52	Orczifalva		7.55	7.47	Németh-Ságh		8.36	7.23							
Brasov	9.45			9.52	Oradea-mare		11.04	8.42	4.03	Merzifalva		8.14	8.08	Aradul nou		9.11	8.01							
Timiș	2.53	5.37			P. Ladány		1.15	10.08	1.33	Timișoară		9.12	9.02	Arad		9.27	8.17							
Predeal	3.28	6.47			Szolnok		3.29	11.51	3.29	Ghiriș—Turda				Turda—Ghiriș										
București	9.35	11.50			Budapesta		6.33	1.55	7.45	Ghiriș		9.26	4.19	Turda		8.29	3.19							
					Viena		2.50	7.15	6.05	Turda		9.47	4.40	Ghiriș		8.50	3.40							
Murș-Ludoș—Bistrița					Bistrița—Murș-Ludoș					Arad—Timișoară					Timișoară—Arad					Copsa mică—Sibiiu				
Murș-Ludoș				4.40	Bistrița				—	Sighișoară—Oderheiu					Oderheiu—Sighișoară									
Tagu-Budatelic				8.02	Tagu-Budatelic				9.41	Sighișoară			6.05	Oderheiu			5.38							
Bistrița				—	Murș-Ludoș				1.11	Oderheiu			9.45	Sighișoară			9.16							
Nota: Numerii încadrați cu linii groase înseamnă oarele de noapte.																								